

Aan: Minister C.J. Schouten
Ministerie van LNV
Per email: ministerLNV@minInv.nl

cc. Vaste Kamercommissie voor LNV
Per email: cie.lnv@tweedekamer.nl

Betreft: publicatie Bgm Staatscourant 29 dec. 2020
Dronten, 7 januari 2021

Geachte mevrouw Schouten,
De Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV) heeft kennis genomen van de publicatie in de Staatscourant d.d. 29 december 2020 over de wijziging in het Besluit gebruik meststoffen (Bgm).

De NAV heeft eerder een zienswijze ingediend en 2 nov. jl. hebben wij een brief aan de Kamercommissie gestuurd met onze bezwaren. Wij zien dat u ons enigszins tegemoet gekomen bent door het aanpassen van de termijn waarin percelen mogen worden opgegeven of afgemeld voor maisteelt. Onze dank daarvoor.

Wij blijven echter met name grote moeite hebben met de maatregelen in ruggenteelten. Natuurlijk is de NAV van mening dat alles moet worden gedaan om afspoeling naar het oppervlaktewater van percelen met ruggenteelt te voorkomen. Er zijn werkbare alternatieven zoals wij in eerdere communicatie aan u hebben voorgesteld: alleen drempels aan de kop van de rug en dan alleen wanneer deze haaks staan op de sloot, gebruik van woelpoten, de teeltvrije zone alleen wanneer de ruggen haaks staan op de sloot etc. Stuk voor stuk effectieve maatregelen met minder negatieve gevolgen voor de telers dan de maatregelen in uw besluit.

De maatregelen die 29 december 2020 zijn gepubliceerd zullen naar ons inzicht eerder contraproductief uitpakken en wel om de volgende redenen:

1. Er is in onze ogen onvoldoende bewijs voor het effect van de voorgestelde ingrijpende maatregelen. Alleen in Limburgs heuvelland is een effect van drempels aangetoond.
2. In de regeling wordt geen onderscheid gemaakt tussen ruggen die evenwijdig aan een sloot liggen en die er haaks op staan. Wanneer de ruggen evenwijdig aan de sloot liggen hebben een teeltvrije zone of drempels helemaal geen zin want het water spoelt nooit dwars over de ruggen heen. De NAV vraagt om de regeling uit te zonderen voor ruggenteelten evenwijdig aan watergangen.
3. Wij bestrijden echt dat een 3 m teeltvrije zone geen kosten met zich meebrengt zoals u stelt. Juist pootaardappelteelers die vanwege rijden met de selectiekarren echt geen drempels kunnen aanleggen en dus verplicht een 3 m teeltvrije zone moeten instellen, lijden daarmee een verlies van geschat € 300,-/ha aardappels. Dat kan een klein bedrag lijken, maar gezien het lage inkomen van akkerbouwers is dit voor hen een niet te verwaarlozen verlies van inkomen.
4. Veel gangbare telers zijn d.m.v. NKG, ECO-ploegen en vanggewassen de winter overlaten staan, steeds beter bezig met goed bodembeheer. Wij zijn dan ook verbijsterd dat alle inspanningen van gangbare telers worden afgedaan alsof zij niet net zo goed met hun bodem bezig zouden zijn als biologische telers. Dit werkt sterk demotiverend juist voor de telers die veel inspanningen voor goed bodembeheer verrichten. U geeft in uw publicatie zelf al aan dat slecht bodembeheer lang niet voor alle bodems geldt, maar stelt toch een algemeen gebod in.
5. Juist de telers die alles zo duurzaam mogelijk willen doen worden nu terzijde geschoven. Boeren die ongeveer een ton hebben geïnvesteerd in een nieuwe spuit die juist aan de randen zorgt voor maximale driftreductie zien nu dat deze investering overbodig is geweest.
6. De voorgestelde maatregelen zijn praktisch totaal onuitvoerbaar:
  - Stel dat een teler drempels aanlegt. Dit kan bij frezen, maar niet dit jaar omdat de apparatuur niet binnen drie maanden beschikbaar is. Maar stel dat er drempels liggen, dan mogen deze worden verwijderd bij zware neerslag maar moeten dan weer worden aangelegd binnen korte tijd. Hoe ziet u dit praktisch voor zich? Als het zo hard regent dat de drempels moeten worden verwijderd of vanzelf

wegspoelen is het meestal niet zo dat men binnen korte tijd weer met machines het land op kan. Is men dan in overtreding?

7. De maatregelen dragen niet bij aan de duurzaamheid:

- Doordat er geen ontheffing van de drempelplicht is in de rijsporen zal het spuitpatroon minder effectief zijn en dus worden gewasbeschermingsmiddelen suboptimaal toegepast.
- De maatregelen ontmoedigen telers om over te gaan op mechanische onkruidbestrijding. Dit is immers niet uitvoerbaar met drempels. U beloont biologische telers maar verhindert met uw maatregelen tegelijkertijd gangbare telers om over te stappen op geïntegreerde of te wel de door de biologische telers gebruikte methoden.

Samenvattend heeft deze nieuwe Bgm twee effecten: 1. de kostprijs voor de teelt wordt sterk verhoogd, welke methode men ook kiest en 2. Juist de vooroplopende gangbare boeren die hebben geïnvesteerd in de beste spuit- en bemestingsapparatuur, zich optimaal inzetten in goed bodembeheer en mechanische onkruidbestrijding doen worden zwaar ontmoedigd.

Beide effecten kunnen toch niet de bedoeling zijn. Aardappeltelers hebben het al financieel heel moeilijk en krijgen nu een volgende financiële last op hun schouders en telers die het meeste doen voor de verduurzaming van de akkerbouw worden ontmoedigd! U heeft als minister steeds gezegd zowel het boereninkomen als verduurzaming belangrijk te vinden, maar deze maatregelen hebben daar een direct negatief effect op.

De NAV vindt dat de gepubliceerde regeling moet worden ingetrokken. Gezien het feit dat veel volstrekt valide bezwaren niet zijn gehonoreerd, niet alleen van ons maar ook van anderen, vinden wij dat een regeling is ontstaan die onpraktisch is en financieel te grote offers vraagt zonder dat het duidelijke doelen dient.

In ieder geval is het dit komende teeltseizoen niet mogelijk om drempels aan te leggen vanwege gebrek aan beschikbaarheid van machines en kunnen telers zich de 3 m teeltvrije zone niet veroorloven.

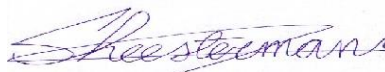
Wat de NAV betreft behoeft deze Bgm uitbreiding met werkbare alternatieven zoals hierboven beschreven en moet tot dat moment de inwerkingtreding worden opgeschort. Ook moet er wel degelijk een uitzondering komen voor spuitsporen.

Mocht u ons niet tegemoet willen komen, dan voorspellen wij afname van de bereidwilligheid van boeren om te investeren in nieuwe technieken die verduurzaming helpen. Bovendien vinden wij het redelijk dat u de kosten van de maatregelen aan de boeren vergoedt, zodat u in de praktijk brengt dat het boereninkomen u ter harte gaat.

In afwachting van uw antwoord,
hoogachtend,

Teun de Jong
Voorzitter NAV

Sjoerd Heestermans
Portefeuillehouder Mineralen in het NAV-bestuur